ሰንደቅ ኤርትራ

መበል 33 ዓመት ቁ.213 | ሰንበት 5 ግንቦት 2024 | ገጻት 8 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2
ምምዳብ - ሕደ ካብ ውጽኢታዊ ባህሪ ተመሃራይ

ገጽ 3
"ማእከል ጥዕናን/ዘባና፡ 24 ሰዓት አገልግሎት..."

ገጽ 4
ኣገረምቲ ጽምብላት በዓል ፋሲካ

ገጽ 5
ምልክታ

ገጽ 7

"ውድድራት ሕይልታት ምክልኻል ተናፋቕን ተዘካርን'ዩ"

ብጹእ ኣቡነ ጴጥሮስ ብምኽንያት በዓል ትንሳኤ ቃለ-ቡራኬ ሂቦም

ስእሊ - ኣብርሃም በየነ

ብጹእ ኣቡነ ጴጥሮስ - ዓቃቡመንበር ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስትያን ኤርትራ፡ ብምኽንያት በዓል ትንሳኤ ቃለ-ቡራኬ ሂቦም፡፡

ንኣመንቲ ክርስትና ብሓፈሻ ኣብ ወኃሽጢ ሃገርን ወጻእን ንዘሎሩ ኤርትራውያን ደማ ብፍላይ፡ "ጽምና ብሰላም ኣፈጻመ፡ እንቋዕ ብደሓንን ሰላምን ናብ ብርሃ ትንሳኤ ኣብጹሓኩም" ዝበሉ ብጹእ ኣቡነ ጴጥሮስ፡ ዝ. ግቢ. በዓል ይቕረ ብምብህሎ፡ ምስ ጉረቢትናን ኣዘማድናን ብፍቕሪን ብምኽብባርን ከምኡ'ውን ነየም ዘይብሉም ካብ'ታ ዘሎና ብምኽፋል ከከሕልፎ ኣብታዊ ምኽርም ለገሶም፡፡

ብጹእ ኣቡነ ጴጥሮስ - ዓቃቡመንበር ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተክርስትያን ኤርትራ ኣብ መወዳኢታ፡ ዘመነ ሰላምን ፍቕርን ክብብረልና፣ ከምኡ'ውን ዝሸሸ ብሰላም ክኣቱ ዝሓመመ ምሕረት ክብብረሉን ዝዘጸገመ ረፋዋ ክረኽብሉ ሰናይ ምጽሓፍም ገለጸሉ፡፡

ከረን - ባርናስ ኣፍሪቃ ኣብ ምክልኻልን ምክትታልን ዘተኩረ ስልጠና ተዋሂቡ

ኣብ ንኡስ ዞባ ከረን ካብ ከብሪን ምምሕዳራት ከብ. ንዘተዋጽኡ ሓረስቶት፡ ኣብ ምክትታልን ምክልኻልን ስቡዳ ባርናስ ኣፍሪቃ ዘተኩረ ስልጠና፡ ብቢ ማንዊት ብክልሉ-ሓሳብን ግብርን ተዋሂቡ፡፡

እቲ "ጥንቁቕ ትዕዝብቲ ንወሓስ ምህርቲ" ብዘብል ቴማ ብስትጽሕፈት ሕርሻ ንኡስ ዞባ ዝተወደበ ስልጠና፡ ቀንዲ ዕላምኡ፡ ሓረስቶት ኣብ ባርናስ ኣፍሪቃ ዝጽንሖም ኣፍልጦ ብምብራኽ ከብ ንኣም ብዕቡብ ክከታተሉ፣ ምስ ዝርኢ ድማ ቅልጡፍ ሓበሬታ ንኸመሓላልፉ ከምዝኽእሉ ተሓቢሩ፡፡

እዞም ሓረስቶት ብዘወሃኖ፡ ትንቢያ ምክትታል ስቡዳ ባርናስ ኣፍሪቃ ንምክያድ ምስ ዝሕግዝ መሳርሒታት፡ መጻወድያ ግዝፊ፡ መዐዛ ዝሩብን ኣጠቓቕምኡን ተሳልዮም፡፡

ሓሊፈ ስስ ስስ ስስ

ኮርናዕ ተመሃሮ

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

ምምዳብ - ሓደ ካብ ውጽኢታዊ ባህሪ ተመሃራይ (III)

መደብ ምስራዕ፡ ስራሕና ከም ዝቐልል ይገብር። ከምቲ ንሓደ ጎቦ ብሓደ መዓልቲ ከተፍርሶ ዘይከኣል፡ ንዕዮና ወይ ዕማምና'ውን ብተመሳሳሊ ኣብ ሓደ ግዜ ክንዓሙ ይኹብድ'ዩ። መደብ ምስራዕ ህይወትና ሰሪዕና ክንከይድ ኣብ ርእሲ ምሕጋዝ፡ ህይወትና ብዝቐለለ ንክንመርሖ የኽእሎ። እንታይ ንገብር ኣለናን እንታይ ክንገብር ኢናን ኣጸቢቕና ክንርዳእ ሰለ ዝሕግዝ ከኣ ካብ ክሳራን ጣዕሳን ነጻ የውጽእ። ኣብ ጉዕዞ ትምህርትና ዘሎ ንጥፈታት ብሓደ ሰሙን ክዕቀን ከም ዝኽእል ኣብ ዝሓለፈ ክልተ ሕታማት ናይዚ ዓምዲ ክንጠቅሶ ቀኒና ኢና። ኣብ ሓደ ሰሙን እትገብሮ ንጥፈት እናተደጋገመ፡ ናብ ኣዋርሕን ዓመታትን ብምብዛሕ ድምር ህይወትና ምሉእ ይኸውን።

ንሓደ ሰሙን ኢልና እንምድቦ መደብ እምበኣር፡ ዝነወሐ መደብና ጌርና'ውን ክውሰድ ይከኣል። ብዙሓት ተመሃሮ፡ ብበበይኑ ምኽንያታት ፈተና ምስ ኣተወ ከጽንዑ ዝጅምሩ ኣለው። ከምቲ ሓደ ጎባ ብሓደ እዋን ክፈርስ ኣይክእልን ዝበልናዮ፡ ሰሚስተር ምሉእ እተመሃርናዮ ድሮ ኣጽኒዕናዮ ኣቲና ክንዕወተሉ ዘሎ ተኽእሎ ጸቢብ እዩ። በብግዜኡ ከነጽንየ ዘይምኽእል፡ ምኽንያታት ብዙሓት እዮም። ጸዕቂ ትምህርቲ፡ ብዝሒ ዕዮ-ገዛታት፡ ስራሕ፡ ጸወታ፡ ወዘተ. ኮሉን ንግዜና'ዩ ዝበልዖ። ብግዜና'ዩ ዝካወን።

መደብ ክትምድብ እንከለኻ እንታይን መዓስን ከም እትዓሞ ኢኻ ተቐምጥ። መደቡ ብጥንቃቐ ዘርቀቐ ሰብ፡ ሓሲቡዎ ዘይፈልጥ

ዳህላክ ነጋሲ

“ማእከል ጥዕና ን/ዞባና፡ 24 ሰዓት ኣገልግሎት ምሃብ ክትጅምር’ያ” ኣቶ ሚኪኤል ገብረመስቀል

ሃገራት፡ ምዕራይ ምቕረሕ ጸጋታትን ዕድላትን ኣብ ዜጋታተን ኣፕዚሕሉ ምስ ዝዓዩ፡ ብርግጽ ከተለንብናዊ ምዕዝን ብልጽግናን ክረጋገጽ ይኽእል እዩ። ህዝቢ ብዘይኣድልዎን ብዘይ ኣፈላላይን ተቖጽሊ ናይቲ ዝዋደድ ማሕበራዊ ኣገልግሎታትን ካልእ መሰላትን እንተኾይኑ፡ ኣብቲ ሃገር ዝነሃነል ልምዓታውን ቁጠባውን መደባት - ብተሳትፎ ሓፋሽ ስለዝዕመምሉ ውሕስነቱ ዘተኣማምን ዘሎቕ ዕባዮት ክረጋገጽ ይኽእል።

ዜጋታት ኣብ ማእከላይ ቦታ ይኸሮን ኣብ ወሰናስን ይነብሉ ኣገልግሎት ጥዕና ብምዕሪ ክዋደደሉም ይግባእ። መምህራት ኤርትራ፡ ዜጋታቱ ምዕሩይን ጽኑዕን ሕቡምናዊ ኣገልግሎት ምእንቲ ክረኽቡ፡ ብቖጻሊ ዓቕሚ ሰብ ንምህላጣየን ናውቲ ጥዕና ንምውዳድን ልዑል መጠን ባጀት ደሰልዕ እዩ። እቲ ዝወሃብ ኣገልግሎት ኣብ ከተማታትን ቀረብ ቦታታትን ከይተሓጽረ ናብ ርሑቕ ከበታት እውን ክብጽሕ ስለዘለዎ ብምምዳብን ኣገልግሎት ብምዝርጋሕን ምዕሩይ ዕድላት ንምውዳድ ብቖጻሊ ደጽዕር። ኣብቲ ዘይምቕእ ጆኦግራፍያዊ ኣቀማምጣ ዘለዎ ኣጸድፍን ኣጋምእን ከይተረፈ፡ ጥዕና ዜጋታት ንምውሓስ ከቢድ ዋጋ እናተኸፍሎ ይሰርሑሉ ኣሎ። ነፀምኡ’ውን ነፃ ዝሰረቱ ጥዕናዊ ንጥፈታት ብምስልሳል፡ ጥዕና ዜጋታት ንምውሓስ ህዝቢ ዘኽተፈ ሓበራዊ ስራሕ ብሰፊሑ ይሰላሰል ኣሎ።

ኣብዞ ማእከል ዝርከብ ሆስፒታላት፡ ሞያዊ ዓቕሚ ሰብን ዘመናዊ መሳርሒታትን ብምዕጣቕ፡ ካብ መላእ ሃገር ዝመጽኡ ተሓተምቲ ብምቕባል ግበእ ሕቡምናዊ ኣገልግሎት ይህቡ፡ እተን ሆስፒታላት ኣብ ምውሓስ ጥዕና ዜጋታት ዘለወን ኣበርክቶ ልዑል እዩ፡ ብዘይ’ኡ፡ ኣብቲ ዞባ ኣብ እተፈላለየ ንኡሳን ዞባታት ዝተዘርጊሐን ዘለዋ ማእከላት፡ መደበራት፡ ዝቑጣታትን ካልኦት ትካላት ጥዕና ቀጽሪን ብርክት ዝበሉ እዩ። እምባኦ’ኳ ኣብ ንኡሳን ዞባታት ተደጊሓን ዝርከቡ ትካላት ጥዕና፡ ብደረጃ ንኡስ ዞባ ብዘቕመመ ኣሰራርዓ ሚኒስትሪ ጥዕና ኣገልግሎት ይህቡ። በዚ መሰረት፡ ብንኡስ ዞባ ምዕራብ ኣስመራ ኣብ ዝፍለጥ ከባቢ ሓመሽቲት ትካላት ጥዕና ተዘርጊሐን ከም ዘለዋ ይፍለጥ።

ሓንቲ ካብ’ተን ኣብቲ ንኡስ ዞባ ተዘርጊሐን ዘለዋ ትካላት ጥዕና፡ ብ’ሰሜናዊ ምዕራብ ኣስመራ’ እትፍለጥ ኩይና፡ ኣብ ኣኽርያ - ከባቢ እድገት ከም እትርከብ ሓሊፈ ናይ’ታ ማእከል ጥዕና ኣቶ ሚኪኤል ገብረመስቀል ይሕብር። ብዘይ’ዚ፡ መደበራት ጥዕና ኣብ ማይ-ተመናይ፡ ሓዙሓዙ ዓዲ-ጓሳ፡ ድርጅን ተዋዲደን ንህዝቢ ስሩዕ ኣገልግሎት ኣብ ምህብ ከም ከምዘርከቡ፡ ከምኡ’ውን ብ’እንዳ ሰዓል’ ዝፈለጥ ናይ ተዛደሎ ትካል ጥዕና ኣብ ትሕቲ ንኡስ ዞባ ምዕራብ ኣስመራ ከም ዝጥርኖ ይገልጽ።

ብመሳርሒ ሓበሬታ ኣቶ ሚኪኤል ገብረመስቀል፡ ኣብ ማእከል ጥዕና ሰሜናዊ ምዕራብ ኣስመራ እተፈላለየ ሕቡምናዊ ኣገልግሎት ብነጻ ይህቡ። ንኡስ’ኳ፡ ኣገልግሎት ኦፕዲ መርመራ ገዳይቲ ኣብ ክልተ ክፍልታት ዝወሃብ ኩይኑ፡ መርኣዩ ኦፕዲ ህጻናት ትሕቲ ሓሙሽተ ዓመት ድማ ኣብ ሓደ ክፍሊ ክወሃብ ጸኒሑ ኣሎ። ኣብዚ እዋን ድማ ኣብ ክልተ መመርመሪ ክፍልታት ንኽወሃብ መደብ ተታሒዙ ኣብ ተግባር እናተሰጋገረ ይርከብ ኣሎ። ካልኣ ንእሽሽን ጥንሰን ወጥን ስድራቤትን ዘገልግል ክፍሊ፡ ከምኡ’ውን ነኡሉ ክታብታት ዝህብን ዝከታተልን ክፍሊ ኣብቲ ማእከል ጥዕና ኣሎ። ነፀም ልዑል ጸቕጢ ደምን ሽኮርያን ንዝኣመሳሰሉ ዘይተመሓላለፍቲ ሕሞምት ብዕቡብ ምክትታል ዘይድ ሕቡምናዊ ኣገልግሎት ብነጻ ይወሃቡ። ንኡስ’ኳ፡ ኣገልግሎት ኦፕዲ መርመራ ገዳይቲ ኣብ ክልተ ክፍሊ ክወሃብ ኣሎ ኢሉ ኣብ ቀጽሪ ብርክት ዝበሉ ተሓተምቲ ኣና ንቕብሎ ኣሎና ኢሉ ብዘመሳሰለ፡ ከተለ ኣብ ዞባ ማእከል ተዘርጊሐን ዝርከብ ካልኦት ማእከላት ጥዕና እውን ንሰዓታት ንጠፍ ኣገልግሎት ምህብ ከም ዝጀምራ ተፈሊጡ ኣሎ። ዕላማ ናይ’ቲ መደብ ኣብ ሆስፒታላት ንዝረኣ ጻዕቂ ተሓተምቲ ንምፍትኻስ ዝዓለመ እዩ። ስለዚ፡ እዞን ማእከላት ጥዕና ኑቲ ኣብ ክፍሊ ህጹጽ ረዳኢት ዝረኣ ተጻዕኖ ኣብ ምቅላል ዝዘዓለ ተራ ከም ዝህልወን ዘጠራጥር እዩ። ኣብ ትግባረ እዚ ሓደሽ መደብ ብድህያታት ወይ ፅንቅፋታት ኪጋጥም ይኽእል እዩ። እንተኾኑ ንብድህያታት ተብቃዕ እንተገጠምዋዎም ሃንፃትካ ብኸፊሉ ክሕሪት ከምዝኽእሉ ዝተረጋገጸ ሓቂ ስለዝኾኑ ካብ ምጥባሮም ዝሓልፍ ካልእ ኣማራጺ የለን። ብተወሳኺ፡ ኣብ ዝሓለፈ ቀረባ እዋን ምስ ኣፍልጦ ሕብረተሰብ ኣብ ጥዕና ንኽዕብ፡ ብዘይካ’ቲ ኣብ ትካላት ጥዕና እንህቦ ዝነበረ ኣገልግሎት ይሕሰ ኣስተምህሮ ኣብ ኣብያተ-ትምህርትን ህዝቢ ኣብ ዝሕከሎም ኣጋጣሚታትን እውን ብሰፊሑ ይቅረብ እዩ። ብኡ መጠን ድማ ንቕሓትን ኣፍልጦን ሕብረተሰብ ኣብ ጉዳይ ጥዕና ክብ ከም ዝበለ ክንዮዝዘብ ክኢልና ኣሎና። ከምኡ’ውን ተሓተምቲ ብቢ ኤችኣይቪ ኤይድስን ናብዚ ትካል ጥዕና’ዚ ብስሩዕ እናተመላለሱ ግበእ ክትትል የብዩዱ ኣለዉ። ህዝቢ ጥቕምን ረቡዓን መድሃኒት ብዘይዕጸይ ምጽጽይ ሳላ ዝዘገዝዘቡ ኣብ ልኳዕ እዋን ብምምጻእ ዕቱብ ምክትታል ከም ዝገብር ዘሎና ጸብጽቦ የረድኤ። ንኡስ’ኳ፡ እዩም ኣብ ከባቢ መደበራት ጥዕና ዝሰራሑ ተሓተምቲ ሕሞም ብዘ፡ ናብዚ ኣብ ክንዲ ዝመጹ ኣብ ቀረባኦም ክትትል ከም ዘጋይዱ ይግበር ኣሎ። ኣብ ፍሉይ መጕልታት ጥራይ ናብዚ ማእከል ጥዕና ብምምጻእ ሓፈሻዊ መርመራ ላቦራቶሪ ይገብሩ። ስለዚ፡ እዝቦ ኣገልግሎት ደረት ዘይብሉ ስለዝኾኑ ህዝቢ ካብ ርሑቕ ቦታታት ብምምጻእ ግበእ ሕቡምናዊ ክእክን ከም ዝኽእብ ይፍለጥ። እንተኾኑ ኣብ ኦፕዲ ሕጽረታት ኣሎና። ሓደ ካብኡ፡ ሓኪይም ልዕሊ ንብር ዝኾነ ቁጽሪ ተሓተምቲ እናተቖብሉ ኑፍሲ ወጺ ብምግባር ክሕክሙ ክኢሎ ኣሎ ኢሉ ስለዝኾነ ነፀምኡ ዝኽእሉ ክንዮ ዝኾኑ ሕክምታት ክህቡ ክኢሎ ኣሎ ኢሉ ስለዝኾነ ኣብ ኦፕዲ ሕጽረታት ኣሎና። ሓደ ካብኡ፡ ሓኪይም ልዕሊ ንብር ዝኾነ ቁጽሪ ተሓተምቲ እናተቖብሉ ኑፍሲ ወጺ ብምግባር ክሕክሙ

ቁርሲ ሰንበት

መርሃዊ ገብረሚካኤል

ኣገረምቲ ጽምብላት በዓል ፋሲካ

በዓል ትንሳኤ ሓደ ካብ'ቶም ብኡመንቲ ክርስትና ዝለዓለ ሃይማኖታዊ ጽምብል ዝዀነ መሳለጢ እዩ። ጽምብል እዚ ሃይማኖታዊ በዓል ብመንጽር ባህሊን ልምዲን ሕብረተሰብ ናይ ዝተፈላለየ ሃገራት ክርአ እንከሎ ዝተፈልየ እዩ። መኣመናን ዋላኳ ልምዲ ናይቲ ዝነበሩሉ ከባቢ ምርኵስ ብምግባር ከብዕልዎ እንተ ተራእዩ እቲ መሰረታዊን ኣሚኣልን ረቛሒ ግና ምስ ሰቕለትን ትንሳኤን ክርስቶስ ዝተተሓሓዘ ምኳኑ እዩ።

ብሓፈሻ ኣብዚ ዝተጠቐሰት በዓል ህዝቢ ዝተፈላለየ ሃገራት ብፍላይ ድማ መኣመናን ክርስትና ካብ ከሉ ዓይነት ንጥፈታት ናጻ እየ'ሞ። እዚ ዝኾነሉ ቀንዲ ምኽንያት ድማ ፋሲካ ወትሩ ኣብ መሳለጢ ሰንበት ስለ ዝኾነ'ዩ።

ኣብበራ በዓል ፋሲካ ኣብ ሃገርና'ውን እንተኾኑ ዝይሃሮት መሳረት ብዘበገረ ጽምብል እዩ ዝቖደድ። ልዕሊ ኹሉ ከኣ መኣመናን ነቲ የብሉን ዝበልዎ ጉረቤትም ካብታ ዘሎቶም ነቅፍሉዎ ደረጃኡ። ስድራ-ቤት ተቖደስቲ ናይቲ በዓል ንምኳን ኣብ ሓንቲ መኣዲ ይጸንሑ። ሱሓቕን ዕላልን ማእከል ብምግባር ወገዓ ክነፍልም እትርአ በ'ወን እንተኾኑ ሓንቲ ካብቲ ነቲ በዓል ድምቀት ክወስኑሉ ዝረኣያ ንጥፈታት ናይቲ ጽምብል እዩ። እቲ ወገዲ ማእሊያ የብሉን። ቀልዑ ጉረብቡ ካብ ናብ እናተናጠሩ ርሑስ በዓል እናበሉ ሽኮራዊ ሃገራት ንምምኣራ ብብዝሒ ኣብ ጎደናታት እቲ ዝነበሩሉ ከባቢ ተወዛሕዝሕ ክብሉ ይረኣዩ። ግቢይቲ'ውን ብባይኣም ካብ ደሮ በዓል ትንሳኤ ኣትሒዝም ምድላዋቶም ከጸናዱ ድሕሪ ምጽናሕ ብሰላም ናብ ትንሳኤ ዝዘጐሉም ፈጣሪ ኣመስጊኖም ካብ ቤት-ክርስትያን ሹብ ቤቶም የምርሑ። ካብዚ ብምቕጻል ነታ ብሃንቀውታ ክጽበዮዋ ዝወርሑ በዓል ከከም ዓቕሞም ከብዕልዋ ይጅምሩ።

ኣብበራ በዓል ፋሲካ ኣብ ሃገርና'ውን እንተኾኑ ንዝይሃሮት መሳረት ብዘበገረ ጽምብል እዩ ዝቖደድ። ልዕሊ ኹሉ ከኣ መኣመናን ነቲ የብሉን ዝበልዎ ጉረቤትም ካብታ ዘሎቶም ነቅፍሉዎ ደረጃኡ። ስድራ-ቤት ተቖደስቲ ናይቲ በዓል ንምኳን ኣብ ሓንቲ መኣዲ ይጸንሑ። ሱሓቕን ዕላልን ማእከል ብምግባር ወገዓ ክነፍልም እትርአ በ'ወን እንተኾኑ ሓንቲ ካብቲ ነቲ በዓል ድምቀት ክወስኑሉ ዝረኣያ ንጥፈታት ናይቲ ጽምብል እዩ። እቲ ወገዲ ማእሊያ የብሉን። ቀልዑ ጉረብቡ ካብ ናብ እናተናጠሩ ርሑስ በዓል እናበሉ ሽኮራዊ ሃገራት ንምምኣራ ብብዝሒ ኣብ ጎደናታት እቲ ዝነበሩሉ ከባቢ ተወዛሕዝሕ ክብሉ ይረኣዩ። ግቢይቲ'ውን ብባይኣም ካብ ደሮ በዓል ትንሳኤ ኣትሒዝም ምድላዋቶም ከጸናዱ ድሕሪ ምጽናሕ ብሰላም ናብ ትንሳኤ ዝዘጐሉም ፈጣሪ ኣመስጊኖም ካብ ቤት-ክርስትያን ሹብ ቤቶም የምርሑ። ካብዚ ብምቕጻል ነታ ብሃንቀውታ ክጽበዮዋ ዝወርሑ በዓል ከከም ዓቕሞም ከብዕልዋ ይጅምሩ።

ኣብ መብዝሕትኦን ሰዓብቲ ክርስትና ዝነበሩሉን ሃገራት ዝዘውድ ጽምብል በዓል ፋሲካ ዝተፈላለየ እዩ። መብዝሕትኡ ዋላኳ ንትንሳኤ ዝበልጽ ሃይማኖታዊ ጽምብል ይኸውን እ'ኳ ኣብ ገለ ግና ምስ ግዜ ብዘበገረ ዝተኣታተወ እዋናዊ ጽምብል ምኳኑ እዩ ዝንገር። ንኣብነት፡ ኣብ ነዞ በዓል እንዳ'ዝ ዝኣመሰለ ሃገራት ብዘምነል መሳቅል ዝተሰርሐ ወዑይ ምቁር ሃንዚን ወድድር ብልዒ እንቋቕሑን ክተኣታዩ ዝጀመረ ድሕሪ 1873 ምኳኑ ይሕበር። በዚ መሳረት፡ መኣመናን ኣብ ዝተፈላለየ ሃገራት ዝተፈላለየ ጽምብል ኣብበራ በዓል ፋሲካ ከብልዩ ይረኣዩ። ገለ ካብቲ ኣገረምቲ ጽምብል ኣብበራ በዓል ፋሲካ እግባኦር እዚ ዝኸዉ እዩ።

ኣብ ጥንታዊ ዘመኑ እንዳ'ዝ'ውን ደቂ-ኣንስትዮ በዓል ፋሲካ ንምጽምባል ዝተፈልየ ነገር ይጥቀማ ነይረኑ። እቲ ጽምብል ኣብ ግርጊ ሰቕለት ዝፍልም ኮይኑ፡ ኣደታት ኣብዚ መሳለጢ ሕብስቲ ሰሕኒተን የቐምጣኣ ነይረኑ። እቲ ሕብስቲ ከይተተሓሪፈ ወይ ከኣ ከይተቐርሰ ኣብ ክሽኒ ብየብኣ ከም ዝንጥልጠል ይግበር። ነፃዝ ኣሉ ከኣ ንዓመት ምስኣ ይጸንሕ። ድሕሪ ዓመት ልክዕ ኣብታ ዝተሰሽዘተላ መሳለጢ ግርጊ ሰቕለት ድማ ካብቲ ዝተቐመጠሉ ሰፍራ ብምውጽኣ ንኣገልግሎት ድሉው ይኸውን። ሕብስቲ ጉሓደ ዓመት ነጀንሕ ዘኽኦለ ምኽንያት ድማ ርእሱ ዝኸኦለ ትርጉም ስለ ዘለዎ እዩ። ንሱ ከኣ ኣብ ቀጻሊ ኣብቲ ዝ ዝተሰሽዘ ሕብስቲ ዓይነቱን ትሕዝቶኡን ከም ዘለዎ ዓቂቡ ንምፍቃጽል እዩ። ብተወሳኺ፡ ንምስኣት ስድራ-ቤት ካብ ሓደጋ ባርዕ ኣብ ምክልኻል ከምኡ'ውን ንዝኾነ ዓይነት መግቢ ካብ ምዕሃው ሓጋዚ'ዩ ተዛሊሉ ደኣመሉ ስለ ዝበረ እዩ።

ዝ. ምኽንያት፡ ኣብ ዝበዝሑ ከባቢታት እንዳ'ዝ ኣብ መሳለጢ ግርጊ ዝኸዝሑ ሕብስቲ ማእሊያ የብሉንዩ። እቲ ንዓመት ምስእ ኣብ ክሽኒ ተንጠልጢሉ ዝጸንሐ ሕብስቲ፡ ኣብ ምፍዋስ ዝተፈላለየ ዓይነታት ሕዋም ልዑል ግደ ከምዝሃለዎ እዩ ዝኸመሉ። ብፍላይ ኣብዚ ተዋቒቕ ብመልክዕ ሓርጭ ምስ ማይ ተሓዊሱ ምስ ዝቐርብ ኣብ ምፍዋስ ወጽኦት ቀዳማይ ሃይማኖታዊ መደዝኒት ምንባሩ መቀዳሕቲ ታሪኽ የመልክቱ።

በዓል ፋሲካ ኣብ ጥንታውያን ነበርቲ ናርወይ "በዓል ወንጀል" ተዛሊ እዩ ትጽዋዕ። በዚ መሳረት፡ ዝ. ታሪኽ'ዚ ምርኵስ ብምግባር ኣብዚ መሳለጢ ከብን መደበራት ቴለቪዥን ናርወይ ገበን ሓዘል ፊልምታት ክፍንዋ ይረኣዩ። ዝ. ዝተዓዘቡ ነበርቲ ከኣ ካብቲ ኣብታ መሳለጢ ክወርድ ዝኽእል ገበናዊ ተግባራት ንምድሓን ኣብ ፈቐዶ ግቡኣት ምስ ስድራ-ቤቶም ተዓቒሖም ይቕዋዩ። ነቲ ድሕሪ ምውጻእም ኣብ በዓል ፋሲካ ዝፍጸም ገበናዊ ተግባራት ንምፍላጥ ድማ ኣብ ተርባጽ ክቕዋዩ ከምዝረኣዩ ይሕበር። ኣብዚ ዕለት፡ ተርእዮ ገበን ምስ ጸጋብ ምትእስሳር ከይሃለዎ ከምዝይተርፍ እዩ ዝዝከሩ። እዚ ኩነታት'ዚ ማዘንሲኡ ካብታ ኣብ 1923 ዝተደረገት ገበናዊ ትሕዝቶ ዘለዋ ልብወለዳዊት መጽሓፍ ከይተካ ከም ዘይተርፍ እዩ ዝኸመ። ብሰሪ'ዚ ተርእዮ ድማ ዝበዝሑ ናርወጃውያን ንበዓል ፋሲካ ካብዚ እምት'ዚ ብምቢጋስ ኣብ ፈቐዶ ግቡኣት ምስ ስድራ-ቤቶም ኩይናም ናይ ምሕሳፍ ልምዲ ከተኣታትዉ ዘኽእሎም ኩነት'ዩ ተዛሊሉ ነጥቂቕ ደስማዕ፡ እንተኾኑ እዚ ተርእዮ'ዚ ምስ ገበናዊ ፍጻመ ዘይተካሰ ዜጋታት ብኸዘው ሃዋህው ንምርኵስ ኣብ ግቡኣት ከኽልፍዎ ከም ዝመርጹ ብዙሓት ይምጉቱ።

ፍሊፕናውያን እውን ኣብ በዓል ፋሲካ ፍልይ ዝበለ ጽምብል ካብ ዘካይዱ ኣመንቲ ክርስትና እየ'ሞ። ኣብ መሳለጢ ሰንበት፡ መኣመናን ናይ ነፍሲ-ወከፍ ዓዲ ኣብ ዝተረኸበሉ ሃዋህው ጽምብል ሰቕለትን መግረፍቲን የካይዱ። እቲ ጽምብል፡ ኣብ ከለን መኣመናን ዝርከበሉን ዓዲታት ፍሊፕንስ ዝቖደድ ኮይኑ፡ ኣብ ነፍሲ-ወከፍ ዓዲ ብድሌቶም ነቲ ሰቕለትን መግረፍቲን ዝቖብሉ ሰባት ክርከቡ ኣለዎም። እቶም ነቲ ሰቕለትን መግረፍቲን ንኽቕብሉ ድልውነቶም ዘርእዩ ሰባት፡ ንዙርእሎም ከነጽህ ኣለዎም። እቲ ጽምብል ካብ ከሉ ሓጥያት ዓለም ክድሕኑ ድሉት ብዘለዎም ሰባት ዝቖደድ ብምኳኑ፡ ኣብቲ ሕብረተሰብ ዝ. ዕሳማ'ዚ ክወጽሖ ንዘደሊ. ኣማኒ ቅዳምት ከም ዝወሰነ ይሕበር።

ጥንታውያን ኣመንቲ ኦርቶዶክስ ዝኾኑ ግሪካውያን ድማ ንበዓል ፋሲካ ቀደሕ ዝሕበርዎም ዝተሊጋገቡ እንቋቕሑ ብምቕራብ እየ'ሞ ዘብዕልዉ። እቶም እንቋቕሑ ቀደሕ ሕብሪ ክልከቡ ዝተደለዩሉ ምኽንያት ድማ ምስ ሃይማኖታዊ እምት ዘመሳሰል ስለ ዘለዎ እዩ። ልዕሊ ኹሉ ከኣ እቶም ነሕድሕዶም ተሊጋገሎም ዝተጠንጠሉ እንቋቕሑ ንሰቕለትን መግረፍቲኡ ቀደሕ ሕብሪ ድማ ንደም ክርስቶስ ትወክሎ'ዩ ዝበሉ እየ'ሞ።

በዚ መሳረት፡ ግሪካውያን ኣብዚ መሳለጢ ብቐይሕ ሕብሪ ዘበጸ እንቋቕሑ ሐነሞ ብምምጻእ ነሕድሕዶም ሓሰሎም ክገልጹ ይወስኑ። እቶም እንቋቕሑ ብሓዊ ዝበሰሉ ኮይኖም ተረር ሸፈን ኣለዎም። ኣብ ባህሊን እምነትን'ዚም ነበርቲ ምርኵስ ብምግባር ካብ ዝተረኽበ ኣገራሚ ሓበሬታ፡ "መኣመናን ነበርቲ ግሪክ ነቲ እንቋቕሑ ድሕሪ በዓል ፋሲካ ንᎾ40 መሳለጢታት ኣብ ዝኾነ ፍርጅ ከጽኡ'ዉ ከጽንሕም ይኽእሉ። ብድሕሪ'ዚ፡ እቲ እንቋቕሑ ክነብልዩ ደስ ዘበል ጣዕሚ ክህልዎ ይኽእሉ። ብፍላይ ሓደ ካብ መራሕቲ ሃይማኖት ነቲ እንቋቕሑ ምስ ዝዓርኹ ንዓመት ዝኽእል ከይተባህለወ ነጽንሕ ይኽእል" ዝበል እምት ስለ ዘሎ። ኣብ ገለ ገለ መንበሪ ቤት ኣዝም ህዝቢ ቀደሕ ሕብሪ ዝተለኸፈ እንቋቕሑ ምርኣይ ልሙድ ምኳኑ ይገንር።

ኣገረምቲ ንጥፈታትን ሓቂታትን በዓል ፋሲካ

- ኣመሪካ ንበዓል ፋሲካ ዝወሰል ሽሞን ንምብራህ ናይ 1.9 በልዮን ዶላር ወጺኢታት ትገርብ። እዚ ድማ ድሕሪ ዋዜማ ዕሰተ ትንሳኤ መታን ካልኣይ ዝበዝሐ ወጺኢታት ዝገበረሉ በዓል ምኳኑ'ዩ።

- ኣብ ቤተ መምህራት ኣመሪካ ማእት ዋይት ሃወሰ ንፕረዚደንትን ሰድራ-ቤቱን ዘኸተፈ ጽምብል በዓል ፋሲካ ካብ 1878 ኣትሒዙ ክቡዕድ ከምዝጀምረሽ ትፈልጡዶ?

- ምቕባእ ሰኣሊታት እንቋቕሑ ኣብ በዓል ፋሲካ ማባቐሉ ካብ ባህሊ ዩክሬን ዝተረፈ ምኳኑ እዩ ዝገንረሉ። እዚ ናይ ዘመናት ዕድመ ኣለዎ ተዛሊሉ ዝኣመሉ ብቕብኣ ዝተዳለወ ሰኣሊታት፡ ብዓይኒ እምነትን ባህልን ዩክሬናውያን ናብ ኣምላኽ ሃብትን ጥዕናን ዘተተረ ጸወዳት ኣለዎ ተዛሊሉ እዩ ዝኣመሉ። እቲ ዘገርም ግና፡ እቲ ቅብኣታት ብሰምዒ (መመሳርሒ ጥዋፍ) ዝነደሐ ኮይኑ፡ ካብ ሃገርም ብመፃፕ ዝተፈለዩ ዩክሬናውያን ክሳብ ናብ ቤቶም ዝምለሱ ካብ መንደቕ ክሳቕቕ ቅብኣ ዘይምኳኑ እዩ ዝገንር።

- ብዮለም ደረጃ 60% ወለዲ ንደቆም ዋላ'ውን ዕድመ ብጽሕናኦም ኣኸሊ እኽሊ ንበዓል ፋሲካ ከሞቲ ብጽንዑዮም ከለዉ. ዘኽብርዎ ዝለሩ ኣጋብ ከብዕልዎ የገድድዎሞ።

- ኣብ በዓል ፋሲካ ብኣንቋቕሑ ካብ ዝተሰርሑ ችኮላታት ብዋዝሑ እቲ ዝፃበዩ ችኮላታ ክብደቱ 15,873 ፓውንድ ዝዝዝ'ዩ። እዚ ማእት ድማ ክንዲ ግዘፈ ሓደ እኹል ሓርማዝ ምኳኑ'ዩ።

- ጽምብል ማንቲስ ካብ'ቶም ንደምቁት በዓል ፋሲካ ተዛሊሉም ዝቖደዱ ንጥፈታት ሓደ እዩ። እዚ ንምፍናቲስ ኣብ ዘኽበል ኣእቲ'ካ ሕብሪ ዝተሰኸሰ ናይ ምግባር ጽምብሉ ዘመሓሳልፎ ሃይማኖታዊ መልእኽቲ'ኳ እንዘዘይሃለዎ፡ ኣብ ዝበዝሓ ኣመንቲ ክርስትና ዝኾና ሃገራት ብብዝሒ፡ ከም ዝዝከሮ ከይተተሓሪፈ ወይ ከኣ ከይተቐርሰ ኣብ ክሽኒ ብየብኣ ከም ዝንጥልጠል ይግበር። ነፃዝ ኣሉ ከኣ ንዓመት ምስእ ይጸንሕ። ድሕሪ ዓመት ልክዕ ኣብታ ዝተሰሽዘተላ መሳለጢ ግርጊ ሰቕለት ድማ ካብቲ ዝተቐመጠሉ ሰፍራ ብምውጽኣ ንኣገልግሎት ድሉው ይኸውን። ሕብስቲ ጉሓደ ዓመት ነጀንሕ ዘኽኦለ ምኽንያት ድማ ርእሱ ዝኸኦለ ትርጉም ስለ ዘለዎ እዩ። ንሱ ከኣ ኣብ ቀጻሊ ኣብቲ ዝ ዝተሰሽዘ ሕብስቲ ዓይነቱን ትሕዝቶኡን ከም ዘለዎ ዓቂቡ ንምፍቃጽል እዩ። ብተወሳኺ፡ ንምስኣት ስድራ-ቤት ካብ ሓደጋ ባርዕ ኣብ ምክልኻል ከምኡ'ውን ንዝኾነ ዓይነት መግቢ ካብ ምዕሃው ሓጋዚ'ዩ ተዛሊሉ ደኣመሉ ስለ ዝበረ እዩ።

ብዚ መሳረት፡ ጽምብል ማንቲስ ካብ'ቶም ብዝኸፈሉ ዓይነታት ጽምብል ክቡዕ ደርኢ እዩ። ሓደ ካብቲ ኣገራሚ ንጥፈታት ናይዚ በዓል እግባኦ፡ ኣብ ዘባ ካራብዮን እትርከብ ቶባ ዝተባህለት ቁጽሪ ዓመታዊ ዝቖደድ ወድድር ጉያ ኣጣል እዩ። እቲ ድሕሪ ክልተ መሳለጢ በዓል ፋሲካ ዝቖደድ ወድድር፡ ብቕጽሪ ብዙሓት ተኣተፍቲ ዝኣገሮ እዩ። ነፍሲ-ወከፍ ተወዳዳሪ ነታ ዝፈትዋ ጠል ሐዙ ብምምጻኑ ኣብ መድረኽ ቅሩብ ይኸውን። ድሕሪ'ዚ፡ ናይ ተጠበሰ ፈስኮ ምስ ተኣፍሐት፡ ዋናታት ንኣጣሉም ብጠመድ እናሱዛ ልክዕ ከም ፈረስ ኪጋልብወን ይጅምሩ። እቲ ኣዝዩ ዘገርም፡ እተን ኣጣል ድምጺ ፈስኮን መዘምሚ ቦታን ዝተረድኣኣ ክመሳሰ ብዘይ ዝኾነ ጽንም ክሳብ መወዳኣታ እቲ ውድድር ክጋልብ ዝረኣየ ምኳነን እዩ።

እዚ ውድድር ካብታ ጠሰብ'ዕ ብምፍራይ ኣብ ቁጠበ እቲ ከበ. ልዑል ኣብርሃት ዝበራ ደሴት ዝተራዕመ ምኳኑ እዩ ዝኸመ። እዚ ውድድር፡ ንተዋዋታይ ንኽብሪ'ዚ ጽምብል ተዛሊሉ ኣብ ዝተዳለወ መገዲ ብቕዳምት ንኽቐደስ ዕድል ዘወሃብ ኮይኑ፡ እታ ዕወትቲ ጠል ከኣ ከከም ኣድላይነቱ ብጨረታ ክትሸጥዋ ወይ'ውን ምስቲ ዋና ክትጽንሕ ናይ ምድላይ መሳል ዘግልኣ ሕገታት ኣለዎ።

ከምዚ'ውን ኣሎ

ውድድር ኣጣል

ኣብ ዝበዝሓ ሃገራት ኣወርዲ ብምኽንያት በዓል ፋሲካ ዝተፈላለየ ዓይነታት ጽምብል ክቡዕድ ደርኢ እዩ። ሓደ ካብቲ ኣገራሚ ንጥፈታት ናይዚ በዓል እግባኦ፡ ኣብ ዘባ ካራብዮን እትርከብ ቶባ ዝተባህለት ቁጽሪ ዓመታዊ ዝቖደድ ወድድር ጉያ ኣጣል እዩ። እቲ ድሕሪ ክልተ መሳለጢ በዓል ፋሲካ ዝቖደድ ወድድር፡ ብቕጽሪ ብዙሓት ተኣተፍቲ ዝኣገሮ እዩ። ነፍሲ-ወከፍ ተወዳዳሪ ነታ ዝፈትዋ ጠል ሐዙ ብምምጻኑ ኣብ መድረኽ ቅሩብ ይኸውን። ድሕሪ'ዚ፡ ናይ ተጠበሰ ፈስኮ ምስ ተኣፍሐት፡ ዋናታት ንኣጣሉም ብጠመድ እናሱዛ ልክዕ ከም ፈረስ ኪጋልብወን ይጅምሩ። እቲ ኣዝዩ ዘገርም፡ እተን ኣጣል ድምጺ ፈስኮን መዘምሚ ቦታን ዝተረድኣኣ ክመሳሰ ብዘይ ዝኾነ ጽንም ክሳብ መወዳኣታ እቲ ውድድር ክጋልብ ዝረኣየ ምኳነን እዩ።

እዚ ውድድር ካብታ ጠሰብ'ዕ ብምፍራይ ኣብ ቁጠበ እቲ ከበ. ልዑል ኣብርሃት ዝበራ ደሴት ዝተራዕመ ምኳኑ እዩ ዝኸመ። እዚ ውድድር፡ ንተዋዋታይ ንኽብሪ'ዚ ጽምብል ተዛሊሉ ኣብ ዝተዳለወ መገዲ ብቕዳምት ንኽቐደስ ዕድል ዘወሃብ ኮይኑ፡ እታ ዕወትቲ ጠል ከኣ ከከም ኣድላይነቱ ብጨረታ ክትሸጥዋ ወይ'ውን ምስቲ ዋና ክትጽንሕ ናይ ምድላይ መሳል ዘግልኣ ሕገታት ኣለዎ።

ምልክት
ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት መለስ

Bisha Mining Share Company
P.O. Box 4276
Asmara
Eritrea

Tel: (+291) 1124941
Fax: (+291) 1124941
www.bishamining.com

VACANCY ANNOUNCEMENT

Bisha Mining Share Company is inviting applicants for the following position for Bisha site project.

1. Position: Planning Engineering & Reliability Superintendent

Department: Process Plant
Number required: One (01)

Primary Purpose

- Equipment strategy development
- Life cycle cost analysis and equipment replacement strategies
- Reliability improvement
- Short, medium, and long-term planning of all materials and resources
- Budget development and cost forecasts.
-

ESSENTIAL FUNCTIONS

- Developing detailed maintenance plan for maintenance strategy
- Developing maintenance procedures and create PM on CMMS.
- Manage the RCM, CBM and engineering facets.
- Managing Maintenance resources "Contractors, parts, tools and manpower"

TASK DESCRIPTION Expanded TO CORE PERFORMANCE AREAS

- Develop whole of life equipment strategies
- Develop life cycle cost models for critical assets and critical fleet types
- Improve equipment reliability
- Develop detailed scopes of work for future planned work schedules that improves resource effectiveness and reduces risk
- Develop short, medium, and long-term integrated maintenance schedules of work that optimizes equipment downtime and resource utilization
- Develop Master Data for new and existing equipment
- Develop the skills and competencies of the work team members
- Develop cost and availability budgets and forecasts in conjunction with Execution teams
- Develop and deploy health, safety, and environment improvement plans
- Deploy Management of Change processes
- Financial
- Employee Development
- Work Management Processes
- Reporting
- Health, Safety and Environment
-

UNIQUE REQUIREMENTS/OTHER INFORMATION

- Candidate must be physically and medically fit.
- Effective communication skills.
- Strategic planning & scheduling.
- Excellent interpersonal skills, initiative, efficient and ability to work in a multi-cultural, multi-ethnic environment with sensitivity and respect for diversity.
- Ability to establish priorities and to plan, co-ordinate and monitor own work.

Qualifications:	Knowledge and Experience
○ Diploma/Degree in Mechanical or Electrical Engineering is an advantage ○ Minimum Education: Tech/Vocational Cert/ Apprenticeship or Secondary School Education, followed by additional Mechanical Trade Training with significant experience in the mechanical engineering discipline.	○ 15 Years experience in Mining environment ○ 5 Years Mechanical/Electrical maintenance experience ○ Demonstrated experience in large multi pit operations utilizing large-scale mining and processing equipment ○ Demonstrated experience in improving reliability, maintenance planning, materials management, budgeting, and long-term asset integrity management ○ Demonstrated experience in leading teams of people and leading by exam ○ Competent in equipment strategy development and improvement using RCM methods, life cycle costing, root cause analysis (RCA) and defect elimination processes ○ Competent in asset management, long term maintenance planning, shutdown management and budget development and cost forecasting ○ Demonstrated application of continuous improvement ideas ○ Demonstrated ability to lead a team safely and improve team safety awareness
Technical Skills	**Behavioral Skills**
○ Computer Literacy (CMMS, MS Office – Intermediate, In-house software), Time Management, Mechanical/ Electrical skill, Project Management, Risk Assessment, Logical Thinker, Project Management, Medium level competency in budgeting tools	○ Communication (English, Local language advantage), Innovative, Efficiency, Cultural Diversity sensitivity, Accountability, Team player, Working under pressure, Good interpersonal relationship

2. Position: Chief Metallurgist

Department: Process Plant
Number required: One (01)

Primary Purpose

- The Chief Metallurgist will be responsible for overseeing all aspects of metallurgical operations within the organization.
- The role requires extensive knowledge of metallurgical processes, materials science, and mineral processing techniques. The incumbent will lead a team of metallurgical professionals, manage metallurgical testing and analysis, and collaborate with cross-functional teams to optimize production processes and ensure the highest standards of quality and efficiency. Commitment to Nationalization which requires mentoring and development of Eritrean National Metallurgists.

ESSENTIAL FUNCTIONS

- The Chief Metallurgist reports directly to the site Process Plant Manager in all aspects of Process Plant operations, cost control, research, projects, process control, metallurgical accounting and metallurgy.

TASK DESCRIPTION Expanded TO CORE PERFORMANCE AREAS

- Regulatory Compliance and Safety
- Planning
- Implementation of the Plan
- Process Optimization
- Quality Assurance and Control
- Technical Expertise
- Project Management and Decision-Making
- Reporting and Data controlling
- Leadership and Management

CONTINUED ON PAGE 6

ምልክት
ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ - ሳምራዊት ሞለስ

CONTINUED FROM PAGE 5

UNIQUE REQUIREMENTS / OTHER INFORMATION

- Candidate must be physically and medically fit.

Qualifications:	Knowledge and Experience
○ Bachelor's degree in Mineral Processing, Chemical Engineering, Metallurgical Engineering, Materials Science, or a related field is desirable. Advanced degree (Master's or Ph.D.) preferred. ○ Membership of a recognised international Processing or Chemical professional organisation. ○ Proven experience in metallurgical operations, process optimization, and quality control, preferably in a mining or mineral processing environment. ○ Certificate in Business Management is desirable.	○ A minimum of 10-15 years of progressive experience in metallurgical operations, with a focus on base metal processing. ○ 8-10 years Base Metal flotation. ○ In-depth understanding of basic cost statements and budget preparation. ○ In-depth understanding of base metal metallurgy, including mineral processing, hydrometallurgy, pyrometallurgy, and materials characterization techniques. ○ Process control development skills
Technical Skills	**Behavioral Skills**
○ A thorough understanding of the principles and processes involved in mineral processing, including comminution, flotation, and other beneficiation techniques. ○ Proficiency in designing, conducting, and interpreting metallurgical test work to optimize process parameters and recoveries. This includes knowledge of laboratory techniques, sample preparation, and analytical methods. ○ Ability to optimize, and troubleshoot mineral processing circuits, including crushing, grinding, flotation, and other unit operations. Knowledge of process simulation software (e.g METSIM, JKSimMet,) can be valuable. ○ Understanding of material handling systems and equipment used in mineral processing plants, such as conveyors, pumps, and cyclones. ○ Proficiency in metallurgical accounting practices to accurately track and report the flow of materials and metals through the processing plant. ○ Strong project management skills to lead metallurgical projects from conception to completion, including planning, budgeting, resource allocation, and reporting.	○ Strong leadership and management skills, with the ability to motivate and develop teams to achieve goals and objectives. ○ Effective communication and interpersonal skills, with the ability to collaborate and build relationships across departments and disciplines. ○ Excellent problem-solving and analytical abilities, with a focus on continuous improvement and innovation. ○ Strong leadership and management skills, with the ability to motivate and develop teams to achieve goals and objectives. ○ Ability to work towards strict deadlines ○ High level of accuracy

Position: Senior Geologist

Department: Mining
Number required: One (01)

Primary Purpose

- To plan, supervise and control grade of underground ore production.
- Control activities at the mine, determine ore grade from draw points.
- Minimize dilution of ore by waste and determine ore reserves and resources of the mine.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREAS

- Determine the grade of ore produced from each draw point.
- Minimize dilution of ore by waste.
- Design and apply computer programs to prepare and maintain production control statistics.
- Calculate manual Ore Reserves and Resources of the mine.
- Control the use of labor.
- Reporting
- Training
- Health, Safety and Environment
- Additional Duties

UNIQUE REQUIREMENTS / OTHER INFORMATION

- Previous working experience in reactive ground conditions.
- Requisite attributes necessary to perform the role in terms of BMSC core Values.
- He always be organized, competent, dependable and responsible.
- Candidate must be physically and medically fit.

Qualifications:	Knowledge and Experience
○ University degree in Geology is essential. ○ Expert working knowledge of the mining and minerals industry. ○ Proficient in using various types of computer software (Word, Excel. PowerPoint, Outlook, AutoCAD).	○ Software including: Deswik, Surpac, ACQ and Microsoft Office. ○ At least 10 years practical mining experience. ○ At least 5 years Geology experience in Underground mining.
Technical Skills	**Behavioral Skills**
○ Knowledge of precious and base metal assay techniques, principles of sampling and check assaying, Knowledge and understanding of Resource Modelling and Evaluation, QA/QC Principles, Database Management, Mine Financial Valuation, Geological Modelling, Drilling Techniques, Underground geology and structural mapping, Underground Grade control techniques, Interpretation of drill results, Ore blending and Mill grade reconciliation experience	○ Time Management, Attention to detail, Effective communication Skills, Interpersonal Skills, Creative & Innovative, Leadership, Team Player, Decisive, Ability to train subordinates

General Information and other requirements:

- **Place of Work: Bisha.**
- **Salary: As per Company salary scale.**
- **Type of Contract: Indefinite**

Additional requirement for Nationals:

- **Having fulfilled his/her National Service obligation and provide evidence of release paper from the Ministry of Defense.**
- **Present clearance paper from current/last employer.**
- **Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card etc.).**
- **Only shortlisted applicants will be considered as potential candidates for an interview.**
- **Application documents will not be returned to sender.**
- **All applications should be sent through the post office.**
- **Deadline for application: 10 days from the day of publication in the Newspaper.**

Address: Please mail your applications to:-
Bisha Mining Share Company,
P. O. Box 4276 Asmara, Eritrea

Note to Eritrean applicants:
Please send a copy of your application to:

1. **Aliens Employment permits Affairs,**
   P. O. Box 7940
   Asmara, Eritrea.
2. **Mineral Resources Management**
   P. O. Box 272
   Asmara, Eritrea

ስፖርት

ተስፋልደት መብራህቱ

“ ውድድራት ሓይልታት ምክልኻል ተናፋቕን ተዘካርን’ዩ”

ገዲም ተጻወቲት ኮዕሶ መርበብ ብርኽቲ ክፍሊ (ባርኮ)

ውድድራት ኮዕሶ መርበብ ሓደ ካብ ፍቱዋት ዓይነታት ስፖርት እዩ፡ ስለ ዝኸፍ ከአ መንእሰያት ኣብ ዝተፈላለዩ ኣጋጣሚታት ክሳተፉዎ ደርኣዩ፡ ንብዓዝዚ’ወን ሱዛቢ ስለዝኾኑ ብዙሓት ክትከታተሎ ዝጸብር እዩ፡ ጋንታታት ዞባ ማእከልን ኣዋስት ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራን ኣብ ቦቮሬልያ - ኣስመራን ዝተፈላለዩ ሜዳታትን ዝጸብርኡ ግጥምት ወዕወዕ ስፖርታዊ መንፈስ ዝገጽብረቕሉ እዩ፡

ኣብ’ዚ ዓውዲ’ዚ ብዙሓት ተወላቦ ዘለዎም ስፖርታውያን ክፈደዩ ክኢሎም እየምኑ፡ ንሎሚ ብውድድራት ኣብዮት ትምህርቲ ጀሚራ ክሳብ ሃገራዊት ጋንታ ኤርትራ ክትምረጽ ዝጠቕዑት ገዲም ተጻዋቲት ኮዕሶ መርበብ ኢና ክሓልፍኩም፡

ምስእ ሶማ ብርኽቲ ክፍሊ እዩ፡ ኣብ ዝኾነ ከፍሊ ኣስመራ ተወሊዳ ዝዓበየት ኮይና፡ ዝበዘሑ ፈለጥታ ቤተ “ባርኮ” እትብል ቅጽል ሶማ ደጽወብዋ፡ መጕታን ማእከሊ ኣብ በት ትምህርቲ ኣርባዕተ ኣስመራ 2ይ ደረጃ ኣብ በት ትምህርቲ ኢሳቕ ተወልደመደህን (ዝኸሽሻ) ተኸታተለቶ፡

ባርኮ ሓንቲ ካብዘን ምስ ጋንታታት ኣዳለስ ዞባ ማእከል ሓሬና ከአ ናይ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ጸበቕቲ ምንቅስቓስ ተርኢ ዝበረት ገዲም ተጻዋቲት ኮዕሶ መርበብ እዩ፡

ተመሳሳሊ ካልኣይ ደረጃ በት ትምህርቲ ኢሳቕ ተወልደመደህን ከአ ኣብ ውድድራት ጉያን ዝነን ብምውድዳ ስፖርታዊ ጉዝጓዝ ጀሚራ፡ ብፍላይ ኣብ ጉያ ኣድማዒት ስለ ዝበረት፡ ኣብ ናይ 800 ሜትር ኣብ ዝተሳተፍ ውድድር፡ 3ይ ደረጃ ክትወጽእ ክኢላ፡ ብድሕሪኡ ኣብ ኮረን ናይ ዞባታት ናይ ኣብዮት ትምህርቲ ውድድር፡ ዝጠኣ ወኪላ 5ይቲ ወጺኣ፡

ዝያዳ ስምዒት ምጽዋት ኮዕሶ መርበብ ኩሓድራ ዝኸኣለ ከአ ተመሳሳሊ 2ይ ደረጃ ቤ/ት ትምህርቲ ኢሳቕ ተወልደመደህን ኣብ ዝበረትሉ እዋኑ ተመሊሑ ህልኻ ዝመልኣ ውድድራት ኮይዳ ከሳዕ ብዙሓት ተመሊሑ ነበሪም ደጋፍ ይገብሩለን ኣብ ዝበሩሉ እዩ፡ ነታ ቤት ትምህርቲ ወኪላ ደማ ሓይሎ ውድድራት ኣኪይዳን ዘይጎዳ ዓወታት’ውን ክትገብሪ ቐጊዳን እዩ፡

ፈለማ ፍቕሪ ምጽዋት ኮዕሶ መርበብ ኩሓድራ ዝኸኣሉ ስምረት የወሃሃነ ብስራት ኣሰፍሃን ብዘተባህላ ተጻወትቲ ኣዳለስ ዝበራ መሓዙታ እዩ፡ ንዕአን ቀጻሊ ትዕዘገን ክኢሉን ይምርኻን ስለ ዝበረ ነምአን ተወዳዳሪት ክትከውን ቅዳስ ቫንኢ. ይሓድራ ነበረ፡ ነቲ ጸበቕቲ ኣንፈት ሒ!ክሉ ዝበረት ጉያ ገዲሱ ኸአ ኣብ ኮዕሶ መርበብ ምጽዋት ኣድዝበጽ፡

ኣብ 1995/96 ናብ’ታ ኣብ ቀዳማይ ዲቪዥን ዓባይ ጋንታ ዝበረት ኣዳለስ ክትጽንበር ግዜ ኣይወሰደትን፡ ቡቲ ኣብ’ቲ እዋን ህቡብ ተጻዋታይ ብድሕሪኡ ከአ ብሰጽ ኣስልጣኒ ዝበረ ኸፍዘር ሰዐም የወሃነ (ማስዘር) እናስልጠኑ ከአ ኣብ’ታ ጋንታ ቀጻሉ፡ ቅልጠፍ ምዕባለ ናይ ብቕዓት ዝርእዩላ ኣስልጠንታ ደማ ሞራል እናነበሩ የስልፍዋ ነበሩ፡

ንኡስት ኣብ 1997/98 ኣዳለስ ኻምፕዮን ዞባ ማእከል ክትከውን ከሎ ኣብርኽቶ ባርኮ ልዑል ነበሩ፡ ኣብ’ቲ እዋንቲ ደቂ ዝሠውታ ኣብ ሜዳ ቦቮሬልያ ተረኺቦም ዝነበሩላ ዝበሩ ውዕወዕ ደጋፍ ካብ ኣእምሮኣ ዘይጠፍአ እዩ፡

ቀንዲ መተሳሳልኒ’ቲ ጋንታ ኣዳለስ ነም ቦል ሞግደኤን ኢሽራንሽን ዝበላ ጋንታታት እዮን ነይረት፡ ተጻወትቲ ጋንታ ኣዳለስ ብዘተፈላለዩ ኣጋጣሚታት ኣብ ዝቆዩዱ ዝበሩ ውድድራት ዓወት ልግደንየ ነይሩ፡ እቲ ምኽንያት ከአ ኣብ ሃንሕድሕደን ክትጽንበር ግዜ ኣይወሰደትን፡ ቡቲ ኣብ’ቲ እዋን ህቡብ ተጻዋታይ ብድሕሪኡ ከአ ብሰጽ ኣስልጣኒ ዝበረ ኸፍዘር ሰዐም የወሃነ ብስራት ኣሰፍሃን ብዘተባህላ ተጻወትቲ ኣዳለስ ዝበራ መሓዙታ እዩ፡ ንዕአን ቀጻሊ ትዕዘገን ክኢሉን ይምርኻን ስለ ዝበረ ነምአን ተወዳዳሪት ክትከውን ቅዳስ ቫንኢ. ይሓድራ ነበረ፡ ነቲ ጸበቕቲ ኣንፈት ሒ!ክሉ ዝበረት ጉያ ገዲሱ ኸአ ኣብ ኮዕሶ መርበብ ምጽዋት ኣድዝበጽ፡

ኣብ 1998 ሃገራዊ ግቡኣ ክትፍጽም ምስ ኣዋኑት 8ይ ዙርያ ሃገራዊ ኣገልግሎት ናብ መደበር ታዕለም ሳዋ ዝወረደት ብርኽቲ ኣብ ሳዋ’ወን ንዝዘመደባዩ ብርጌድን ክፍሉ ሰራዊትን ብዙቕዓት ተጻዊታ እዩ፡

ናይ ታዕለም ግዚኣ ምስ ዛዘመት ኣብ ክፍሉ ሰራዊት 26 ተመደበት፡ ሓደ እዋን ምስ ዝበራ ብቕዓት ናይ ኣጻዋውታ፡ ብደረጃ ክፍሉ ሰራዊታት ኣብ ዙዩዱ ዝበሩ ውድድራት ኮዕሶ መርበብ ምስ ናይ ደቂ ተባዕተ ጋንታ ክትጻወት ተመርጸት፡ ኣብ ድሕሪት(ሲብሮ) ኮይና መሳጠ ጸወታ እናርእየት ንደቂ ጋንታ ሞራል እናሰጠቶት ከአ ኣሃዱኣ 3ይ ደረጃ ሒዛ ክትሳዘም ልዑል ኣብርኾቶ ነበሩ፡

ነም ጫኛ ኮይና ነቲ ናይ ሰራዊት ውድድራት ብዙቕዓት ትኣልየሉ እዋናት’ወን ነይሩ እዩ፡ ቡቲ ኸሉ ዝበረቶ ኣብርኾቶ ደማ ኣብቲ ሰፊሕ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ጀራል ፍለጻስ ወልደወሃስ ናይ መተባብዒ ሽልማት ተቖብሊ እዩ፡

ብድሕሪዚ፡ ካብ 2000 ክሳብ 2003 ኣብ ዝበሩ ዓመታት፡ ምስ ጋንታ ሓሬና ኮይና ኣብ ውድድራት ሓይልታት ምክልኻል ዝተፈላለዩ ውድድራት ኣቐዲደት፡ ሓሬና ኣብ 2001፡ 2002፡ 2003 ኣስታቲስ ኣኽሊል ዓወት ክትደናጽ ከለ ተራ ባርኮ ኣቃለልካ ዝርኢ ኣይነበረን፡ ብወልቃ’ወን ብልጽቲ ተጻዋቲት ተዛሊል ዝተሸለመትሉ እዋናት ውሑድ ኣይነበረን፡

ብፍላይ ሓደ እዋን ኣብ ደቀምሓረ ንምሃዳት ተጻወትቲ ዞባ ማእከል ዓዲመን ኣብ ዙዩዱኡ ግጥምዃ ድሕሪ ምዕዋትን ዝበረ ናይ ሓጎስ ሃዋህን ናይ ሓሳፍተን ምትብባህን ዘይትርስዖ እዩ፡

ስፖርታዊ ኣጋጣሚታትሉ

ብርኽቲ ማዕረ ማዕረ ናይ ሰራዊት ውድድራት ናብ ጋንትኣ ኣዳለስ ተመሊሳ’ወን ዘድሊ ሓገዝ ኣብ ምግባር ትነጥፍ ነበረት፡

ሓደ እዋን ምስ’ታ ናይ ኣዛዲኣ ጋንታ ናብ ባጽዕ ኸዳ፡ ናይ ዞባ ማእከል ጋንታኣ ኣዳለስ ከአ መዘምሚ ውድድር ኻምፕዮን ኣብ ቦቮሬልያ-ኣስመራ ውድድር ተካይድ ነበረት፡

ኣብዚ ጋንታ ኣዳለስ ብዘይ ባርኮ ነዊዝይዕወቱ ተረድኣ፡ ኣምሊጾም ናብ ኣስመራ ነዊጽኣዋ’ሞ ጸወታኣ ውድእ ምስ ኣበሉት ከአ ከይተረእዩ ክመልሰዋ ወሰኑ፡ ብዘይ ኣፍልጦ ሓሳፍታ ካብ ባጽዕ ናብ ኣስመራ ብክብኽ ኣምጺኦም ጸወታኣ ነም ኣተካይድ ደማ ገዝሩ፡

ንነ’ወን ኣይሓመቕትን መሳጠ ጸወታ ብምርኣይ ንኡዳለስ ጸዋእ ኻምፕዮን ከተልዕል ተራኣ ተጻወተት፡ ብድሕሪኡ ሓመዳ ከይገበራ ንገጽዕ ተመልሰት፡ ሓሳፍታ ፈለጥም ስለ ዝጽንሐሩ “እንቋዕ ጥራይ ተጻወትኩ’ምገር ድሕሪትኩም ቀጽዐኒ” ነም ዝበሉዎም፡ “ጸበቕ ተጻዊትኩን ተጻዊትኩን ስለዘተመሳሰለ መቕጻዕትኺ ሓዲግኖዮ ኣለና” ነም ዝበልዎ እንድኖ ምስ ሓሬና ኮይና ምስ ተጻወተት ደርብ ሓሳስ ነም ዝኾነለን ተዕልሎ፡

ባርኮ ምስ ሃገራዊት ጋንታ

ባርኮ ሓንቲ ካብዘን ኣብ 2005 ምስ ምርጽቲ ሃገራዊት ጋንታ ኮዕሶ መርበብ ደቂ ኣንስትዮ ኤርትራ ኮይነን ናብ ኬንያ ዝኸዳ 12 ምሩጻት ተጻወትቲ ነበረት፡ ኣብ ኬንያ ኣብ ዙዩዱኡ ውድድራት፡ መጋጥምተን ኣፍሪቃውያን ብኣህሊዊ ቅመናን ተመሳሒሮን ክበልጽኣን ነም ዝኸኣለ ጠቕሙ ተመሳሒሮን ትምህርቲን ቀሲመን ነም ዝዘመልሳ ትገልጽ፡፡

ባርኮ ኣብ ዳንስ

ኣብ 2005 ምጽዋት ኮዕሶ መርበብ ዘቋረጽት ባርኮ ብዘዘህለሉዩ ተመሳሒሮ ነም ጫኛ ኮይና ክትቕጽል ብኣኻደድቲ ኮሜቴ ውድድራት ሓይልታት ምክልኻል ምህ ተሃዊሩ፡ ኣይተሳትፈኣትሉ፡ ብርኢሰ ተኣማንነት ፍቓደኛ ነበረት፡፡

ናይ ዳንስ ዝተፈላለዩ ኮርሳት ብምውሳድ፡ ካብ 2006 ክሳብ 2009 ነዞም ሓይል ምትህልላኽ እናተገጸብረቕም ኣብ ከተማታት ደቀምሓረን ኮረንን ዝነሳሰሉ ዝበሩ ውድድራት ሓይልታት ምክልኻል ብዘቕዓት ትሳዲ ነበረት፡፡ ነም ጓል ኣንስተይቲ ጫኛ ብኣኻደድቲን ደጋፍትን ዝገበረላ ዝበረ ባርኮ ብዘዘህለሉ ተመሳሒሮ ነም ጫኛ ኮይና ኮዕሶ መርበብ ኣረብ ምስ ዘሎ ዓወት ተሳሕሚኡኤል ቃል ኪዳን ኣሳረ፡፡ 3 ቁልዑ ከአ ወለዶም፡ ቦቃል ቤታ ዝጸብረላ ምትሕብባርን ምድግጋፍን ብሉጽ ናይ ስፖርት ዘበን ከተሕልፍ ሓገዘዋ እዩ፡

እታ 14 ዓመት ዝበረት ሰፋና ዓወት ዝተሳህለት ጓ’ወን ተወላቦ ናይ ምጉያይ ኣለዋ፡ ኣብ ውድድራት ጉያ ኣብዮት ትምህርቲ ተኳዲፋ ትዕወትን ሽልማት ትቖብልን እያ፡ ንፍዕቲ ተወዳዳሪት ኮይና ሶማ ሶም ሃገራን ኻኽተጻወዕ ደማ ነቲ ተወላቦኣ ብዕዝብት ክትሕዝ ነም ዝመኽሩዋ ተረድኣ፡

ብርኽቲ (ባርኮ) ድሕሪ ሓዊር ምግቢ’ወን ምስ ጉዳይም ተጻወትቲ ኮዕሶ መርበብ ምስ ዝኾና ብዹታ ብምሽንር ካብ’ቲ ትፈትዎ ዓውዲ ኣይተፈልዮትን፡ ማሕበር ጋንታ ጉዳይም ተጻወትቲ ብምምህራት፡ ብኣሊዮት ምምሕዳር ጸጸራት ብዙሕ ውድድራት ኣኪይደንን ዓወታት ተገናጸፈንን’ እዮ፡ ነም ቦል ማርታ ተወልዲ ምልኣተ (ማለ) ሸዊት፡ ቦቑ ሓዳትን ሃናን ዝኣመሳሳለ ጉዳይም ተጻወትቲ ብዘመሳሳ ናይ ቅደም ጸወታታት እናዝከራ ልምምድን ውድድራትን ዋሳይዳ፡

ንኡስት ንዘኸሪ ጉዳም ተጻዋታይ ኮዕሶ መርበብ ኸፍዘር ሳመራዊ (ወዲ ጆሜትራ) ኣብ ዝተኻዩዱ ውድድራት ተሳህፈን ዋኖጊ ምዕታረን ይፍለጥ፡ ብዘይካዚ፡ ከለን ተራኸበን ንኡዳት ኮዕሶ መርበብ እዚን ምረን ይብሉ፡

ካብ ስፖርት፡ ባህሪ፡ ኣኽብሮት ሰባትን ሕዝብ ምኳንን ነም ዝኸሰቡት እትከብሳ ባርኮ፡ ብፍላይ ኣብ ውድድራት ሓይልታት ምክልኻል ክዳዩዱ ከለዉ ዘሎ ውዕወዕ ደጋፍ ናይ ሰራዊት፡ “ተናፋቕን ተዘኮርንዩ” ብምባል ትገልጽ፡፡ ነምኡ’ወን ኣብ ቦቮሬልያ- ኣስመራ ውድድራት ሰዓት 200 ዝኾድሚ ከሎ፡ ፋዳስ ብዝዝዘዝ መሊኡ ነጽንሐን ከሎ፡ ዝያዳ ፍናንን ሓሳስን ደስ ምስ ዝኾነ ምንጊ ከይጠቕሰት ኣይሓሊፈትን፡፡

ንኡስልጣኒ ሰዐም ማእከር፡ ብዘኽብሎ ዝበረ ቅዲ ተድኻቕ፡ ሓዋታን ወሳዒታን ብዘዝብራላ ዝበራ ኩለንተናዊ ምትሕግጋዝ ከአ ተመሳሲሎ፡ ብርኽቲ ኣብ’ዚ እዋን ካብ ስፖርት ዓለም ወጽኣ ኣሊ ናብራኣ ብዘተፈላለዩ ንዋሪታት ኣብ ምምራሕ ትርከብ፡

መድሃኔ ኣርሚያስ

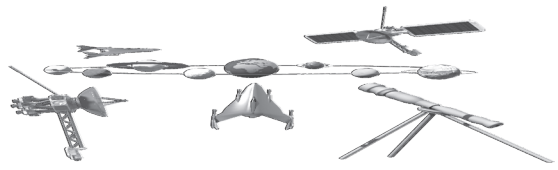

ዳህሳስን ምርምርን

ዮርዳኖስ ጸጋይ

ዘይስሩዕ ሰዓታት ስራሕ ንጥዕና ጐዳኢ ምኗኑ ተሓቢሩ

ብዘመራመርቲ ዩኒቨርሲቲ ኒውዮርክ ኣብ ዝዘጋጀደ መጽናዕቲ ካብ ዕድመ 20ታት ኣትሒዝም ዘይስሩዕ ሰዓታት ኣብ ዘለዎ ስራሕ ዝተጸምዱ ሰባት፣ ኣብ ማእከላይ ዕድመ ምስ በጽሑ፣ ብሰኣት ድቃኑ ወጥሪ ኣእምሮን ጸገምት ጥዕናን ከምዝጎቐዩ ተሓቢሩ።

ምምዝገል ሰዓታት ስራሕ፣ ምስ ምዕባለ እናተጋህ ዝመጸ ልሙድ ተርእዮ እዩ። እዚ መጽናዕቲ ንገ 77 ሽሕ ሰባት ዘሳተፈ ኮይኑ ንገ30 ዓመታት እዩ ተሰኒዱሉ። እዩም ካብ ዕድመ 20ታት ኣትሒዝም ዘይርገእ ናይ ስራሕ ሰዓታት ዘለዎም ሰባት ምስ'ቶም ኣብ ተመሳሳሊ ዕድመ ዝርከቡ ስራሕ ሰዓታት ዘለዎም ሰባት ነጠፈራ ከለዉ ከኣ ኣብ ማእከላይ ዕድመ ምስ በጽሑ ዝተፈላለዩ ጸገምት ጥዕና ጭንቅትን ከምዝጎቐሉ ዘለዎም ተኻእሎ ብመጠኑ ዝለዓለ ምኗኑ፣ ኣብቲ ዝተረኽበ ወጽኢት ተጠቒሱ።

ስራዕ ሰዓታት ስራሕ ዘይብሉም ዝበሃሉ፣ እዩም ካብ'ቲ ንዙር ሰዓታት ስራሕ ማለት ካብ ሰዓት 9 ናይ ንግሆ ክሳብ 5 ናይ ምሸት ኣብ ዘሎ ግዜ ዘይሰርሑ እዮም፣ እዝም ሰባት እዚኣቶም፣ ብሰንጢ ዘይስሩዕ ሰዓታት ስራሕ፣ ናይ ድቃስን መዝሙን ሰዓታቶም ክመዝበል እዩ ዝርኢ፣ እዚ ምምዝገል ናይ ሰዓታት ከኣ ንወቕዓዊ ስርዓተ ሰዓት ኣካላት (circadian rhythm) ኣመዛቢሉ ኣብ ዝተናወሐ እዋን ንሕምም ከምዝቃልዑም እዩ ዝፍለጥ።

እዩም ተመራመርቲ ኣብ መወዳእታ፣ ዘይስሩዕ ሰዓታት ስራሕ ዝኽተል ሰብ፣ ነዩም ምስ ዕድመ ዝዝህበ ሕሙምት ብዙሓት ንምውጋድ፣ ብዘተኣእለ መጠን እኹል ድቃስ ክረኽብ ዝተመጣጠነ መግቢ ክምዝብን ኣካላዊ ምንቅስቓስ ክፈፅሙ ክኢደን መኺሮም።

ካብ ጐሓፍ ዝርከብ ሚተይን፣ ነዳዲ ነፋሪት ይስራሕ

ኣብ ዩኒቨርሲቲ ሲድኒ ዝመደበርም ተመራመርቲ፣ ካብ እናዳ ጐሓፍ ዝፍሓእ ዜታ ሚተይን ተጠቒሞም፣ ነዳዲ ኣፋሪት ክሰርሑ ዘኽእሎም ኣገባብ ከምዝህሰቡ ሓቢሮም። እቲ ዝመሰርሕዎ ነዳዲ፣ ወሓድ ቤልቲ ዜታታት ዘለዎ ብምኳኑ፣ ኣብ ምውሓድ ብዘለ ኣየር ኣብርሃዩ ከምዝህልዎ ተገሊጹ።

ኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ዝርከቡ ኣብ ምእኳብ ጐሓፍ ዝጥቀሙ ትካላት፣ ነቲ ካብ እኳብ ጐሓፍ ዝተተፍኣ ሚተይን ኣኪዎም ብምስራሕ፣ ኣብ ምምዕባው ጸዓት ኤሌክትሪክ ከምዝጥቀሙሉ ይሕብር። እዝም ኣብ ኣወሰትራሊያ ዝርከቡ ተመራመርቲ፣ ከኣ ብዚ ኣማዕበሊ ዘለዉ ከሚኖዊ መሳርሕ ገይሮም ጐሓፍ ምስ ተኣኪብ ዝፍሓእ ዜታ ሚተይን ተጠቒሞም ቀጻልነት ዘለዎ ነዳዲ ኣፋሪት ከፍርዩ ክኢሎም ኣሎዉ።

ኣብ'ዚ ሕጂ እዋን ኣብ ህዋ ኣንጠባዩ ዝርከብ ዓቐን ዜታ ሚተይን ካብ'ቲ ቅድሚ ኢንዳስትሪያዊ ሰውራ ዝነበረ ግዜ ብቕልጥ ዕጽሬ ዝዘይድ ኮይኑ፣ እኳብ ጐሓፍን ነዳዲ ቅሪይን ደማ ካብ'ቶም ቀንዲ ረቛሒታት ምትፋእ ሚተይን ናብ ኣየር ምኳናም ይገለጽ።

ዓመታዊ ኣብ ህዋ መቕት ዝፈጥሩ ካብ 10 ክሳብ 20 ሚልዮን ቶን ቤልቲ ጋዝ ካብ እንዳ ጐሓፍ ይትፍኣ። ብዘይገዝ መገዳዝዩ ቢረታት ካብ ጠቕላላ ብዘለ ኣየር 3 ሚእታዊት ከምሸፍን ይገለጽ።

ክኢላታት እዚ ዓውዲ፣ ዝዝም ካብ ኔፈርቲ ዝፍሓሩ ቤልቲ ዜታታት ንምውጋድ፣ ኣብ ኣገልግሎት ክወሰሉ ዝኽእሉ ካልኣት ዓይነት ነዳዲታት ንምርኻብ ጸዕርታት የካይዱ ምጽንሐሙ'ዩ ዝሕብር። እዚ ካብ ኣብ እንዳ ጐሓፍ ዝርከብ ሚተይን ኣብ ኣወሰትራሊያ (ሲድኒ) ክምህራሕ ክኢሉ ዘሎ ነዳዲ ኣፋሪት ከኣ ብኸሊ ሽሕ ኣርኒሒ ኮይኑ ረኺቡምዎ ስለዘለዉ ብዘይዳ ንምፍራዩ ኣብ መሳርሕ ከምዝርከቡ እዩም ተመራመርቲ ሓቢሮም።

ጥዑይ ቅዲ መኑባብሮ፣ ኣብ ምንዋሕ ዕድመ ተራ ከምዘለዎ ተረጋጊጹ

ጥዕና ዘለዎ ቅዲ መኑባብሮ ምምራሕ፣ ንኢድማዕሮት እዩም ዕድመ ዘሕጽሩ ጃናት ብ60 ሚእታዊት ከምዝጥድሎ ኣብ ቻይና ኣብ ዝተኻየደ መጽናዕቲ ተሓቢሩ።

ተወርሶ (ጃን)፣ ንእትኑበሮ ንወሓት ዕድመን ህላወትት ሕዱራት ሕሞምትን ካብ ዝጸልዉ ረቛሒታት ሓደ እዩ። ጥዕና ዘይህብ ቅዲ መኑባብሮ ምምራሕ ከኣ ዓይነት ኣብ ኣካላት ዝርከቡ ጃናት ብዘገድሱ ንሞት ብ78 ሚእታዊት ኣብ ዘይእዋኑ ከምዝዕሳዕፍ'ዩ ብኣብደድቲ ናይ'ዚ መጽናዕቲ ዝገለጽ ዘሎ።

እዚ መጽናዕቲ ልዕሊ 350 ሽሕ ሰባት ዘሳተፈን 13 ዓመታት ዝወሰደን እዩ ነይሩ። ነዊሕ ዕምሪ ንምንጽንሕ ዝሕግዙ ጃናት፣ ካብ'ቶም ሓጺር ዕምሪ ንምስራር ዘገድዱ ጃናት፣ ንተኻእሎ ሞት ብ21 ሚእታዊት ከምዝደናጉይዎ ከኣ እዩም ተመራመርቲ ወሲኾም ኣጸቢቖም ኣቕሪቦም ኣሎ።

ንሳቶም ኣስዒቦም፣ ጥዕና ዘይህብ ቅዲ መኑባብሮ ዝመርሑ ሰባት፣ ካብ'ቶም ጥዑይ ዓይነት መኑባብሮ ዘለዎም ሰባት፣ ኣብ ኣካላቶም ዝርከቡ ዓይነት ጃናት ብዘገድሱ ሓጺር ዕድመ ክሳብ ዘለዎም ተኻእሎ ብ78 ሚእታዊት ዝዘዳ ከምዝህሰብ ተጠዚዙዎም ገሊጾም፣ ሓጺር ዕምሪ ክህልው ዘገድዱ ጃናት ዘለዎም ሰባት፣ ዘይጥዑይ ቅዲ መኑባብሮ ምስ ዝመርሑ መኑዚን ሕሞምት ኮይኖም ቀልጠፍም ከምዝሞቱ ደማ እዩም ተመራመርቲ ኣረዲኦም።

ጥዑይ ቅዲ መኑባብሮ ምምራሕ ከም ሽጋራ ዘይምትፃኑ እኹል ድቃስ ለይቲ ምርኻቡ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ምዝወታር መኣዝዉታን መግቢታት ምምጋብን ዘጠቓለለ እዩ። እዝም ልምድታት እዚኣቶም ነቲ ብጃናት ክህህብ ዘኽእሉ ምሕጽር ዕምሪ ሰዒድም ነዊሕ ዕድመ ክትህብር ዘኽእሉ ሃጽቲ ሜላ ኣህብራ ስለዘለዎ ዝኾነ ሰብ ከዘወትሮም እዩም ተመራመርቲ ኣብ መወዳእታ ኣዘኻኺሮም።

ቦታ መሪጽካ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ምክያድ ሕዱር ሕማም ይከላኸል

ኣብ ዩኒቨርሲቲ ኤክዘተር - ዓዲ እንግሊዝ ኣብ ዝተኻየደ ሓዲሽ መጽናዕቲ፣ ኣብ ተፈጥሮኣዊ ቦታታት ኣካላዊ ምንቅስቓስ ምክያድ፣ ኣብ ምውጋድ ዝተፈላለዩ ክመሓላለፉ ዘኽእሉ ሕሞምት ኣድማዕሮት ከምዝለዎ ተገሊጹ።

ባህርያዊ ቦታ ሓንሳልካ ናጻ ገይሩ ንክትንቀሳቐስ ዝሕግዝ ሰፍሪ ኮይኑ፣ ንህምም ባእሪ ኣግራብ ዘለዎ ሰፍሪ፣ ስቡታትን ውሓይክን ዘለዎ ቦታ፣ መናፈሻታትን ካልእ ቃልዕ ቦታታትን ደወትልዩ። እዩም ተመራመርቲ፣ ኣብ ባህርያዊ ቦታታት ምጕዓዝ ምጉያይ፣ ብዝኽሊታ ምዝዋር፣ ስቡታት ምሕጋርን ካልኣት ዓይነታት ንጥዕታት ምኽያድ፣ ካብ ሕሞምት ልቢ፣ መሽሪ፣ ሽርን ወጥሪ ኣእምሮን ከምዝከላኸሉ ሓቢሮም።

ክመሓላለፉ ዘኽእሉ ሕሞምት ከም ወቕዲ ልቢ፣ ሕሞም መሽሪ፣ ሕሞም ልቢ፣ ሕሞም ሽሪ፣ ሕሞም ሳንስእን ኮይኖም ብሕሞምት ካብ ዝህህብ ሞት እቲ 74 ሚእታዊት በዚ ዝተጠቕሑ ሕዱራት ሕሞምት ይኽሰት።

ኣካላዊ ምንቅስቓስ ምክያድ፣ ምስ ምውጋድ ዝተፈላለዩ ሕሞምት ከምዝተሓሓዘ እዩ ብተደጋጋሚ ዝገለጽ። ዝኒ ኣመልኪቱ ብወድብ ጥዕና ዓለም ኣብ ዝተኻየደ መጽናዕታዊ ጽብጽብ ከኣ ዝርግሕ ኣካላዊ ምንቅስቓስ ካብ'ዚ ዘለዎ እንተዘይሓዲሉ፣ ክሳብ 2030 ኣብ ዘለዉ ዓመታት ከብ 500 ሚልዮን ተወሰኽቲ ዓይነት ሕዱራት ሕሞምት ክኽሰቱ ከምዝኽእሉ ኣሚቱ። እቲ ወድብ ወሲኹ፣ ካብ ዕድመ 18 ክሳብ 64 ዝርከቡ ሰባት፣ ምስእ ጥዕና መታን ክረኽቡ፣ ኣብ ሰሙን ካብ 2 ሰዓትን ፈረቓን ክሳብ 5 ሰዓታት ማእከላይ ምንቅስቓስ ወይ ከኣ ካብ 1 ሰዓትን ፈረቓን ክሳብ 2 ሰዓትን ፈረቓን ጸዓቕ ዝበለ ኣርብኣዊ ምንቅስቓስ ክፈፅሙ መኺሮ።

ኮካ-ኮላን ፔፕሲን ብብከላ ፕላስቲክ ቀዳሞት ተሓተትቲ ኮይነን

ኣብ ኣመሪካ ኣብ ዝተኻየደ መጽናዕቲ ብዩሪጃ ዓለም ብዘሌሓ ፕላስቲቓዊ ጐሓፍ ዘፍርያ ቀንዲ ትካላት ሓዋሽተ ኮይነ ልዕሊ ሰሳቲ ኣብ ምፍራይ ዝጥቀፉ ዓርማሽሽ ኩባንያታት ኮኮዝላን ፔፕሲን ከኣ ኣብ ቅድሚት ተሰረፀን ይርከቡ።

ኣብ'ቲ ኣብ 84 ሃገራት ዝተኻየደ መጽናዕታዊ ጽብጽብ ኩባንያ ኮካኮላ ን11 ሚእታዊት፣ ኩባንያ ፔፕሲ ን5 ሚእታዊት፣ ኣብ ምፍራይ መግቢን መሳቲን ዝጥቀፉ ትካል ኔስል ን3 ሚእታዊት፣ ሽጋራን ትንባሆን ዘፍሪ ኮርፖረሽን ኣልትሪኣ ደማ ን2 ሚእታዊት ካብ ጠቕላላ ፕላስቲቓዊ ጐሓፍ ዓለም ከምዘፍርያ ተገሊጹ። እዚን ሓሙሽተ ትካላት ንሓደ ርብዒ ካብ ፕላስቲቓዊ ጐሓፍ ከፍርያ ከለዉ፣ ልዕሊ ፍርቂ ካብ'ዚ ኣብ ፈቐዶ ጎደናታት ዓለም ተዘርጊሑ ዝርከብ ፕላስቲክ ድማ ብ56 ኩባንያታት ከምዝተሰርሐ ተፈሊጡ።

ኣብ'ዚ መጽናዕቲ ኣብ ምስራሕ መግቢን መሳቲን ዝጥቀፉ ትካላት ካብ'ተን ንዋሕ ግዜ ዘገልግል ፍርያታት ዘዳልዋ ትካላት፣ ዝያዳ ፕላስቲቓዊ ጐሓፍ ከምዝፍርያ ተሓቢሩ። እዚ መፅኒ ተሳኢንዎ ዘሎ ብከላ ፕላስቲክ ኣብ ዝተፈላለየ ነበብታት ተሓዲሩ ከይተረፈ ኣብ ኣካላት ወዲሱብ ክርከብ ብምኽኣሉ ዝያዳ ሓደጋ ገይርዎ ይርከቡ።

ኣብ ምስራሕ ዝተፈላለዩ ፍርያታት ዝጥቀፉ ዓርማሽሽ ትካላት ዘፍርያኦ መጠን ፕላስቲክ ምስ ዝወሰድ ዝርግሕ ፕላስቲቓዊ ጐሓፍ ስለዝፍድል፣ እቲ ኣብ ሂወታውያንን ኣካባቢን ዝወርድ ኣሉታዊ ሳዕቤን ከኣ ብኡ መጠን ይትሕት። እዚን ዓርማሽሽ ትካላት ዋላ መጠን ዘፍርያኦ ሃገራት ኣየንድልኡ መትሓዚ ፍርያቶን ደገሙ ኣብ መፃል ክወፅል ብዘኽእሉ ፕላስቲክ ወይ'ውን ብቸልኣ ዋሪ ነገር ዝተሰርሐ መትሓዚ ክህቅሉ ኣብደድቲ ናይ'ዚ መጽናዕቲ ኣብ መወዳእታ ተማሕጺኖም።

ተረኛ ፋርማሲ
ቤት መሸጣ መድሃኒት ኣስመራ
ፋርማሲ ኣሸፋ
ፋርማሲ ቡራኺ

ዕለት
05/05/2024

ጎደና
ጎደና ሓፍሮት ቁ93 - 95፡ ጥቓ መገዲ ኣፀር ኣርባራ
ጎደና ከልዓውታ ቁ57 ኣኸርያ ነብ. እንዳ ዓሊ. ጠኸት
ነብ. ፊዳይታኒፎ ፊት ጥቃል መወደሲ. ነዳዲ

ቁ.ስልኪ.
120491
07157709
07147264

ፋርማሲ ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565